

**FKDP SEKRETERİ
A.QASIMLU İLE RÖPORTAJ
HEVPEYVİN Bİ SEKRETERE
PDK-İ A.QASIMLU RA**

www.arsivakurdi.org

SVENSK-KURDISKA KULTUR OCH SOLIDARITETSFÖRENINGEN

KOMELA ÇANDE Û ALİKARİ YA KURDËN LI SWËD

İSVEÇ KÛRT KÛLTÛR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

KONTAKT ADRESS:

BOX 5034 163 05

Spanga-SWEDEN

BESÖKSADRESS:

Tunnelgatan 14-3 tr.

STOCKHOLM

TEL

08-117086 439 3

POSTG

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

ARMANC publikasyon 9-weşanê ARMANC 9-ARMANC yayınları 9

Tarixa çap-Basım tarihi:10 Nisan 1981 STOCKHOLM-SWEDEN

PEŞGOTIN

Sekreterê Parti Demoqrati Kurdistan (I-KDP)
 A.Qasımlû dî sala 1981,meha sibatê de derketî bû ger
 a welatên Ewrûpa yê.

Lî ser rewş û şerê Kurdistanê Iranê agahdariyên
 nû û teze da gelek rêxistinên û kesên siyasi.Bo ku,
 ev tekoşina lî Kurdistanê Iranê tê dayîn,xwest bala
 hêz û kesên pêşverû bikşîne û pîştgiriya wan bigre.

Em,DEMOQRATEN ŞOREŞGER,bî navê kovara ARMANC, bî
 A.Qasımlû re hevpeyvînek çêkır.Dî vê hevpeyvîna me
 de,A.Qasımlû qala gelş û gehinekên tekoşina Kurdistana
 Iranê kır.

Disa dema vê hevpeyvîna me da,tika wî jî me ev bû
 ku,ger imkanên me dest bîde,vê hevpeyvîne bî çend
 zmana bî weşîn.

Me,ev daxwaza A.Qasımlû giring dît û bî cih anî .
 Em bawerî ku,ev broşûra me,wê rewşa Kurdistanê
 Iranê û tekoşina gelê Kurd,hin bêtîr bîde naskırin .
 Jî bo vê armancê,em vê hevpeyvîne bî zîmanê Tırki û
 Kurdi çap dîkîn û dîweşîn.

ARMANC

www.arsivakurdi.org

ARMANC: Rewşa gelê kurd irc li Kurdistana Iranê çawa ye û têkoşin di kujan qonaxê de ye?

QASIMLU: Ji alî siyasi û leşkerî rewşa gelê Kurdistanê niha jî hemî caran baştir û xurttir e. Di şerê pêşin ê havin û payiza 1979 an de kêmasiyên me zor bûn, tecribên me, bi teybetî di warê şer de kêma bûn; Ji alî tenzîm û teşkîat de jî kêmasî gelek bûn. Me şer nedixwast: hikûmeta Teheranê jî bo cûlaneweyî (hereketî) kurdî rojek pêştir biperçiqîne li dijî me cîhad îlan kir û tecawizî Kurdistan kir. Jîbo me, derî miqawemet hiç rêgayî din ne wabû. Me miqawemet kir û piştî 3 mehên şer leşker û pasdarên hikûmetê li her derê şikestî. Teheran mecbûr ma, mizakereyan pêşneyar kir.

Bedaxewe mizakere bi ser neketin. Di nava çend mehnan de delegasyonên resmî, niv-resmî an teybetî li dû hev dihatin Mahabadê, digotin ku terha (projeya) me ya xwud-muxtari (otonomî) qebûl dikin û dizivirin Teheranê, tu cewabekî resmî ne didan. Diyar bû ku ew teniyadixwazî wext qazancîkin û xwe jîbo êrişeke nû amade kirin. Jîbo ku cardin şer saz nebe, partiya me her çî tiştê mimkin bû kir. Me nedixwast ku cardin gund û bajarên kurd bî suhtandin, wêran kirin, xelkê kurdî mezlûm bî bombaran kirin. Lê hikûmeta Teheranê di dawîya dawî de jî me re got: Em daxwazên we yê demokrasi û otonomî qebûl nakin, em bi nûnerên (temsîlkarên) gelê kurd re hew mizakere dikin, ten ya yek rêgah jîbo we heye: çek û silahên xwe deynin, xwe teslimkin.

Di Adara 1980 an de hêzên Teheranê jî nû vê şer derxistin, bajarên Sanandac, Marivan, Saqez û Banê bombaran û wêran kirin. Tenya li Sanandac nêzi 3.000 kes jî gelê me hate kuştin. Ev şerê duwem hê dom dîke, li her aliyên Kurdistanê. 30.000 leşker, bêtirî 40.000 pasdar, bombavêjên Phantom û helikopter niha bêrawestan şerê gelê kurd dikin.

Lê gelê me, bi saya mîrxasî û fedakariya xwe, bi sa ya yekitiya xwe jî hemî caran baştir difaa xwe dikê. Hêzên êrişkarên hikûmeta merkezi keynî çend bajarên mezin newêrin, nikarin bi tu cîyî de bilîbitin. Îro peşmergeyên mîrxasên gelê kurd, dervayê çend bajarên mezin li seranserê Kurdistanê, li çîyan, li gundan, li 4 bajarên (Bokan, Şîno, Nosûd û Noçê), li ser riyên esasi hakim in, 100.000 Km² erdê Kurdistanê hatiye riz-

gar kirin. 12.000 peşmergeyên partiyê leşerî 50.000 Gundiyên çekdar Kurdîstana Azad diparêzin.

. ARMANÇ: Piştî vi şerê ku 2 sal in tê kirin, çî guherandin çêbûn li Kurdîstanê û li Îranê? Partî çî dixwaze û hikûmeta merkezi çî pêşneyar dikê?

QASIMLÛ: Di vê şerê dijwar da, me zor tecrîbe qazanc kirin. Îro jî alî tenzîm û teşkilata leşkerî rewsa gelê me jî bere pir baştir bûyê û roj bi roj baştir jî dibê. Di alî siyasî de jî yekîtîya xelkê me, derêca wî ya teşkilatî zor peştatir çûne. Niha, jî % 95 gelê kurdê Îranê bi bawerî û fedakarî piştî vanîya şerê demokrasî û otonomîyê dike. Û herwekî helbijartinên meclîsê yê par jî nişandan, bêtirî %80 gelem Kurdîstanê piştîvanîya partîya me dike. Yekîtîya xelkê, piştîvanîya xelkê baştir in çekê me ye di şerê dijî rejîma Teheranê.

Îro Kurdîstana Azad kela demokrasîyê ye jîbo hemî Îranê. Heta ku em şer bikin, heta ku em berxwedîn, rejîma Ayatullahên kevneperest nikare xelken Îranê jî nûve li zincîrên dîktatorîyê xe. Roj bi roj bêtirîn Îranî vê yekê fehîm dikin. Roj bi roj heval û dilxwazên me dinav xelkên Îranê de, di nav hêzên demokrat û pêşverû de zêdetir dibin. Mesela, sazûmanê Mucahidî nê xelkê Îran, ku mezintirîn teşkilata siyasîya pêşverû ya Îranê ye, niha eşkere difaa şerê me dike, dost û piştvanê me ye. Hê zor hêz, Komele û şexsiyetên pêşverûyên din jî hene ku piştîvanîya me dikin. Ev di şertên Îranê de guherandin û pêşveçûneke mezin e.

Ez bêm ser pîrsa daxwazên me. Daxwaza me ya esasî jîbo Îranê demokrasî ye: naskirina azadîyên siyasî, azadîyên şexsî, azadîyên çapê, civînê, birûbawerî û sendîqayî. Jîbo gelem Kurdîstanê jî em xwud-muxtari (otonomî) dixwazin. Muhteva otonomîya ku em dixwazin ev e:

1-Yekkirina 4 wilayetên kurdên Îranê di nav çarçe va Kurdîstana otonom da.

2-Naskirina zimanê kurdî wekî zimanê resmî yê Kurdîstane otonom leşerî zimanê farisî ku zimanê resmî ye hemî Îranê ye.

3-Helbijartina meclîs an şûrayî giştî yê Kurdîstan. Ev meclîs ewê hikûmeteke otonom dirust ke û hikûmeta otonom ewê hemî karûbarên hindurên Kurdîstanê bicîhbine; karên xaricî (diplomasi) difaa millî, parastina sînoran, gumruk, karûbarên Banka Merkezi di-

bîn selahiyeta hikûmeta merkezi da diminin.

4-Polis, cendirme û pasdar li Kurdistanê naminin, ewê peşmerge li asayişa hindur binêrin.

Hikûmeta merkezi deri çekdanin û teslimbûnê tişt-teki pêşneyar nake. Lê rewş, di şertên şoreşê de wê diguhirin û hikûmeta ku niha şerê me dike nikare hê pir dom bike.

ARMANÇ: Hin kes û rêxistin dibêjin ku li Iranê hikûmeteki pêşverû û anti-emperyalist heye û gelê kurd ji şeri vê hikûmetê dike. Ditina partiyê li ser vê yekê çi ye?

QASIMLU: Dibê beri hemi tiştan baş diyar kin ku ev hikûmet di nav 2 salan da qazancên şoreşa xelkên Iranê tasfiye kir. Îro ji demokrasiyê tu eser ne maye. Tenya hizbeki eşkere heye ku Hizba Cimhûriya Îslami ya Ayatullahan e. Hêzên pêşverû, demokrat û anti-emperyalist hemû ji nûve mecbûri xebata sirri, illegal bûne. Hikûmeta merkezi ne tenê şerê hizba me, ku 35 sal diji emperyalizmê têkoşin kiriye, lê wisa ji şerê şelek hêzên anti-emperyalistên din, weki Mucahîdî nê xelk; dike, militanên wan digire, zindani dike, diku je. Niha qasi 1500 hevalên me yen Mucahidin di zindanên ayatullahan da ne, çendên din tevi hin fedayinan hatin kuştun.

Îro, tenya rojnama muxalifa eşkere, rojnama Beni-Saîr e, hemi rojnamên din ên muxalefetê hatin qedexê kirin. Azadiyên şexsiyên ku di dewra diktatoriya Şah da ji hebûn nemane: mûsiki, sinema, tiyatro, aikol, qedexe ne; jin nikarin çilî dixwazin wi lixwe kin; Danişgeh (universite) girtine. Heta li Kurdistanê, hemi mekteb ji girti ni. Bi-hayi, bêkari, enflasyon, rewşa tebeqeyên zehmetkêş, rewşa karker û cotkaran zor xirab kiriye û rejima nû xeynî waadên vala heta niha tu tiştteki nedaye wan. Gava karker jibo heqê xwe bistinî grev an nimayîşekî piçûk çêdikin, mela wan bi nokerî (ajani) ya emperyalizmê, kommünizm, siyonizm û Iraqê itham dikin, mesûlên wan digrin. Pêş meheki, li Tehranê 50.000 kes li diji bêkari û bihayî xwastin bimeşin. Pasdar û Hizbullahî, êrişî wan kirin, çend ji wan kuştin, 60-70 kes ji birindar kirin. Ev rejima ku demokirasi tasfiye kir, ku şerê hêz û kesên anti-emperyalist dike çawa dibe anti-emepreyalist? Li gora kija aqil û mantiqî?

Îro li Îranê deri serokatiya hizbê TUDEH û yek ji 4 şaxên Fedayîna kes rejimê anti-emperyalîst qebûl na ke. Nifûza wan herdû hêzan ji zor kêm e, nêzi tîne bûnê ye.

Rasti ev e ku ev rejim diji her tiştê ku ne şii ye. Diji Komînîzmê ye, diji Amerika û Ewropa ye, diji demokratîya ye, diji misilmanê sunnî ye. Heta diji şii yê pêşverû (weki mucahidin) ye. Mela û ayatullahên kev neperest dixwazin di Îrana qirna XX an îdeolojîya şii ya dewra şah Abbas biçih binin. Ev rejîma paşverû, ewê ji ber anti-komînistîya xwe roj bi roj nêzi emperyalîzma Amerîkani bibe. Li Îrane zor kes diza - nîn û li Ewropa kovarên Der Spiegel û le Nouvel Observateur ji nivîsin ku Tehran ev çend meh in ji Îs rail û Koreya Cênûbî çek û silah dikire. Ev hê destpêk e !

ARMANÇ: Ditina parti li ser şerê Îran û Iraq çî ye?

QASIMLÛ: Em bawer in ku ev şer bi zerarê Îran û Iraqê ye. Çend roj piştî destpêka şer, me di Radyo Kurdistan de bêyanêk neşir kir û ji hikûmeta merkezi re pêşniyar kir: weki Îranî em amade ne herin li rex leşkerên Îranî diji tecawîza Iraqê şer bikin, sinorên Îranê, serxwebûnîya Îranê bibarêzin, bi wi şerti ku Tehran pasdarên micrim ji Kurdistanê hikûmeta daxwazên me yê otonomiyê qebûl ke. Cewaba hikûmeta merkezi zêdekirina şerê Kurdistanê bû. Pêşneyarên me yê lihevhatinê û agirbirinê ji red kirin. Zû xuya bû ku hikûmeta merkezi dixwest ji "atmosfera" yekî tiya milli" istifade bike jibo cûlaneweyî (herketî) kurd biperçiqîne. Ji bo Tehranê şerê diji gelê kurd ji şerê diji Iraqê mihîmtir e û li cepha kurd ji cepha Iraqê bêtir leşker heye;

Jibo me menfeatên gelê kurd pêşi hemî tîştan e. Em amade nedîfaa serxwebûna Îranê bikin lê ne amade ne difaa rejîma paşverûya Ayatullahan bikin. Emê heta dawî difaa Kurdistanê rizgarkirî bikin. Nahêlin ku leşkerên Îranê bikevinê û nahêlin ku piyê yek Iraqî ji bikevê.

Em ji tarîxa milletê xwe diyê ku ders bistinin; Bi sedsalan kurd xwe jibo Îslamîyetê, jibo xelîfe û şerîyetê, jibo dozên biyanî xwe dane kuştin. Îndî, xeynîdoza rizgariya gelê kurd em hew dixwazin xwe jibo kesi bidin kuştin.

ARMANC: Hinêk hawir dibêjin ku PDK-î ji hikûmeta Îraqê alikari distine. Ditina parti li ser vê yekê çi ye ?

QASIMLÛ: Haya min ji wan hawiran heye û ewan heta iro, bi fitne, derev û durûti, abrûya (heya) xwe birîne. Lê disa ez dixwazim li ser pîrsa alikariya derve prensibên Partiya me bêjim. Em di şer û tekoşina xwe da, berî hemîyan bi alikariya û piştîwaniya gelê kurd itîmad dikin. Bi saya piştîwaniya gelê me û bi saya şerkariya peşmergê mîrxas ihtiyaca me ne bi xwarin û ne ji bi çekên gerillayê (tîfing, kalaşnikof) heye. Ji alî zîrai ve Kurdistan têra xwe dike. Ji alî pûl (pere) ve, carina kêmasiyên me bin peşmergê diçin ser bankên Îranê. Berî çend mehan peşmergên me ji banka Mahabad nêzi 70 milyon tûman (8 milyon dollar) bidest xistin. Ji alî çek ve ji heta niha me padîga-hên (qîşlên) Mahabad, Nosûd û Sardaşt zewtkiriye û ji wan têra çek peyda kiriyê. Lê em hewcê çekê diji helikopter û bombavêjan e.

Hemî cûlaneweyên rizgari ji derve alikari distin. Mesela hevalên me yên Filistinî ji gelek dewletan, heta ji dewletên zor paşverûyên weki Erebiştana Sûdî ji alikari distin û ev tiştêki meşrû ye. Gava ku dewleta Îranê ji Îsrailê ji alikari distine jibo şerê me bike ku em ji alikari ji derve bistin jibo xwe hê xurttir bikin ev meşrû ye.

Ev alikari, emê bi du şertan qebûl kin:

1- Alikari bê şertên siyasi be û heta dereceki wisa be ku me bixwe ve girê ne de. Kin gê em bixwazin em dikaribin bêjin na, û bê vê alikariyê dikaribin şerê xwe yê rizgariyê bidin domkirinê, ji serxweboyi (istiqlala) ya xwe hiç tawiz nedin.

2- Ev alikari ne diji menfeetên kurdên welatên din û heta ne diji yên hêzên pêşverûyên welatên din be. Heke rojêki dewleteki van şertên me qebûl ke û alikari bide me, heqê me yê meşrû ye ku em vê alikariyê qebûl kin. Lê di fiiliyat û icraatê da heta niha tu dewlete alikariya bêşert pêşneyari me nekiriye û partiya me ji tu dewleti alikari nastine.

ARMANC: Gelo dikari ji me ra PDK-î bîdi naskirin ? Ne tenê ditinên we li ser Kurdistan û li ser Îranê, lê wisa ji li ser meselên cihani ditinên we çi ne ?

QASIMLÛ: Partiya me partîyeke demokratîka millî ye; Partiya karker, cotkar û entellektuelên şoreşge-

10
rên Kurdistanê Iranê ye. Em jibo Iranê demokratik û jibo bidestxistina mafên milliyên 6 milyon kurdên Iranê şer dikin. Em partiyekî çep û pêşverû ne û li Iranê, li Rohelata Navin hêzên demokrat û pêşverû ji xwe re dost dizanin. Em li perçeyên Kurdistanê din de piştivanê şerên rizgari yê gelê kurd in, lê naxwazin, bi tu awayî, têkili nav karên wan ên hindur bin. Bêguman, daxwaza me ew e ku li perçeyên din jî gelê kurd yekitiya xwe ya siyasî di nav çepheyekî yekbûyî û pêşverû da pêk bîne jibo vê yekitiyê çî alîkari pêwîst be, em amade ne. Di meselên cihanê de, em hêzên demokratik û pêşverû, cûlanewey, karkeran, cûlaneweyî rizgarixwazên xelkên bindest û welatên sosyalist jî xwe re dostên stratejîk dizanin.

ARMANÇ: Li kongra PDK-I ya IV an da çî guherandin çê bûn?

QASIMLÛ: Kongra IV a di tarixê partiyê me de, Kongreki zor mûhim e, fetlanekî ye. Piştî 33 salên xebata sirrî û binerd, ev yekemîn car bû ku me dikaribû li ser axa azada Kurdistanê kongre xwe eşkerê bicivînin; vekirî, eşkerê hemî pirsên têkoşîna xwe minaqeşe bikin. Di kongre da nûnerên (temsîlkarên) 30.000 endamên partiyê me amade bûn. Ji hêzên pêşverûyên Iranê û Ewropayê, ji partiyên sosyalist û kommunist, peyawa (mesajên) pirozîyê hatin ji kongrê ra. Jibo pêşverûyên cihanê ji kongreki demokratik di Îrana ku nû jî çendî dehsalên diktatorîyê xelas bûbû, zor giring bû. Divê zanibûn heta niha, tenya partiyê Îranî ku piştî şoreşê kongra xwe civandiye, bi usûleki vekirî û demokratik berpirsyar û serokatiya xwe nûkiriye, PDK-I e. Ev jî baweriya me ya kûr bi demokrasîyê nişan dide.

Berî şoreşê Iranê, partiyê me partiyê çend sed mîlîtanên şoreşger bû. Piştî şoreşê, bi saya guherandînan teze û siyaseta me ya rast, pêşverû, demokratik û masamahakar, bi carekî bi deh hezaran kurd, mêr jin, keç, û xort, xwastin bibin endamên me. Ku em her kesê ku xwe "hizbî" dibê je endam qebûl kin, bêtirî 200.000 endamên me dibûn. Lê dixwazin, heta ku imkan dest didin, mîlîtanên xwe bibijêrin. Berî salekî 30.000 endamên me hebû; niha hejmara wan zor zêdetir jî bûye. Pêwîst bû ku parti jî alîkî ve daxwazên wan endamên me bibize, cih bide wan, xwe nû û xurt bike jibo bici

hanina wezifeyen xwe yên tarixi, di aliyê din da şer tîn nûyên Îranê baş mînaqêşe ke û rêgeha xwe, taktîkên xwe, cardin, li gora van şertên nû tespît bike. Ev bûn armancên kongrê.

Di kongrê de çend kesên nêzi TUDEH, difaa xêza serokatiya hizbi TUDEH kirin û xwastin ku ev xêz bibe ya partiya me ji. Lê kongre bipiraniya girana dengên vî siyasîyê red kir û hiç kes ji van "Tudehiyên eşkere" nehate helbijartinê organên serokatiya PDK-î çend meh piştî kongrê, serokatiya hizbê TUDEH, bi hin metodên taybetî û waadên derewin 6 kes ji komîtanê komîta Nawendiya me teşwîqê inşîkakê kir. Di demeka ku bajarên Kurdistanê bê rawestan û bê amandihatîne bombaran kirin, ev kesan îlan kirin ku li dijî hikûmeta merkezi şer kirin, miqawemeta çekdari kirin zîdî-înkîlabî ye, bi kêrî menfeetên emperyalîzmê û Îraqê tê. Hesabên wan zor şaş derketin! ev ji gelê kurd pêre tecrît bûn û ji tîrsa xwe revîyan çûn Teheranê. Li wê derê ji waadên wan ên TUDEH'i derew derketin, hikûmet ne otonomî da wan, ne ji qedrê wan girt, heta 2 ji dilxwazan wan li Mahabadê da kuştin.

Îro li Kurdistanê tu nîfûza "grûba 6 neferî" tune ye. Dilxwaz û hevalên wan ên destpêkê ji yekê yekê vedigerin, xeletiyên xwe qebûl dikin û dixwazin cardin di sefên azadiya gelê kurd da cîyê xwe bigirin. Heta niha ki poşman bûbe me bi zihniyeteke misamehekar û demokratîk derî li van vekîriye. Em dizanin ku jibo hin kesan, weki Xênî Bilûrian, ku bi salan ji bo baweriya xwe, jibo azadiya gelê xwe şer kirine, ev rewşa ku jiber nezaniya xwe, bi tehrîkên TUDEH ê ketîne, trajedî ye.

Bi saya organên nawendî (Komîta Nawendî, politburo, mişawîrên komîta Nawendî, komîsyona Teftîşê) yên di kongra IV an da helbijarti, partiya me karê xwe yî siyasî û leşkerî bi awakî zor muretebtir pêk tîne. Niha ji em giraniya xwe didin durûstkirina idareyekî şoreşgerî di bajeft û gundên Kurdistanê azad da. Heta havînê, em hevidar in ku ewê di her gundî de şûraya xelkê bê helbijartin. Jibo ku gundî bixwe karûbarên gundê xwe idarê kin, bê tîkîliya partiye. Paşê ewê şûrayên mahallî, şûrayên bajêr, şûrayên şarîstanê bîn helbijartin. Di dawiyê de, armanca me civandina şûraya giştî ya Kurdistanê ye. Ewê ev şûraya han, berî dawîya salê durust be û hemî karûbarên idariyên

Kurdistana azad bimeşine. Pêwist e ku rojek zûtir parti xwe ji barê idarekirinê rizgar ke. Karê partiye ew e ku xelkê ji alî siyasî de teşkil ke, terbiye ke, jê re rehberiya siyasî bikê. Ji niha da me karên leşkerî û siyasî ji hev cuda kiriye; niha pêwist e ku karûbarên idarî jî, ji yê siyasî bîn cuda kirin, zihniyeteke demokratîka esil di nav gelê kurd de biçih bibê; gelê kurd bi qeweta xwe, bi zanîna xwe bêtîrin bawer be, bibîne ku bê têkiliya derve baş dikare xwe idare ke, pêşve here.

ARMANÇ: Hêzên ku li dervayî PDK-I li Kurdistana Îranê hene, rewşa wan çî ye? Peywendiyên we bi wan re çî ne?

QASIMLU: Heta havînê, derveyî partiya me li Kurdistana Îranê du hêzên din jî hebûn: KOMALA û FEDAYÎN Xelk. Niha, her wekî dizanin, Fedayîn bûne 4 perçe û yek jî perçeyên wan nêzi siyaseta TUDEH bûye. Piştî perçebûnê wan, Fedayîn jî nifûza xwe pir wînda kirin, serokên wan ên Kurdistanê, ku Azerî an Farîs bûn, Kurdistanê terk kirin û gotin ku naxwazin li dijî "rejîma anti-empêryalist" şerkin. Salekî pêşî, eynî kes dîxwastin "rejîma paşverûya Xumeynî" daxînin, û me bi mutedilî, bi reformîstî îtham dikirin. Peşmergeyên Fedayîn terîbên hemî leşkerî çekên xwe hatin xwe gîhandin peşmergeyên partiya me. Niha li Kurdistanê dervayî me tenê Komala maye, lê nifûza wan jî zor kêmtir bûye. Xeletiyên ku li Sanandacê kirin, tunebûna programekî siyasî ronak û hin sebebên din tesîra wan bi roj, bi roj kêmtir jî dikin. Mîmkî e ku % 3 heta % 5 xelkê hê piştîwaniya wan bike. Çend sed peşmergeyên wan hene û ew li dijî hêzên hikûmeta merkezi şer dikin. Jibo me noka esasî ev e û loma em Komala wekî hêzêkî Kurdistanê û dost hesab dikin. Ev bixwe li dijî me maşallah, hemî, wext dinivîstin: em ne zor şoreşger in, bûrjûwa ne û hin tiştên din! Lê keydî nake; em teqriben qet cewaba wan jî nadin. Ne hewce ye û wextê me ye polemîkên vala jî nin e; xelkê me hişyar e, bi çavê xwe icraata me dibîne û piştîwani lêdike.

Diyar e ku gava îdeolojîya du teşkilatan cuda be hevkarîya wan asan (rehet) nin e; lê ev hevkarî, çend dijwari hebin jî, zarûrî ye li dijî hêzên zalimên hikûmeta merkezi, li dijî tank, top û bombavêjan, jibo difaa gelê kurd, jibo azadiya gelê kurd!

Deri me û komala, hin şexsiyetên demokrat û welatparêz hene weki şêx İzzedin Huseyni. Heta beri çend mehan ji slogana Fedeyi û komala ev bû "Rehberê me Şêx İzzedin e" Emê, hê di roja peşin de me ron kir ku em rehberiya şexsi qebûl nakin, ku tenya rehberêki jibo gelê kurd dibe: ew ji parti ye. Lê me berê ji welat, mimkin e ku nikaribin bi nêziki rewşa gelê me yê kurdê İranê taqîp kin, guherandin û pêşvecûnên nû zanibin. Dijminên gelê me û hin kesên ku menfeetên xwe yên teng û piçûk didin pêşiya menfeetên millet, wê bixwazin, li ser hesabê me derew, iftira û ithaman belav kin. Dive ku hun bi asani guh nedin van propaganda-yên bêbextên diji-kurd. Dive ku hun baş zanibin ku iro li Kurdistanê İranê cûlaneweyekî (hereketekî) esil, xelk, pêşverû û anti-empyralist heye, ku cûlanewey me hêviya 6 milyon kurdên İranê, hêviya hemî demokrat, pêşverû, zehmetkeş û gelên bindestên İranê ye.

Divê ku xwişk û brayên me yên Kurdên dewletên din, di şerên xwe yên diji rejimên Iraq, Tîrkiye û Sûrîve de teqîr mekin, jibo demokrasîyê û jibo mafên gelê kurd têkoşin kin. Lê tucar jîbir mekin ku iro çarenûsi (qeder) gelê kurd bi şerê Kurdistanê û İranê ve girêdayî ye. Iro çepa aciltirîn û giringtirîn li digot ku em Şêx Huseyni weki şexsiyeteke dini û siyasi qebûl dikin û em iro ji eynî tişt dibêjin, gava iro jibo Fedayînan Şêx Huseyni bûye "ziddî-inqilabî" Ez bawer im ku Huseyni bixwe jî rastiya Xêza siyasi ya me dit û ew iro zor nêziki PDK-Î ye, peywendiyên me pir baş in. Tecrîba me ew e ku bi saya siyaseteke demokrat û musamehakar, jî sektarîzm û ajitasyonên derewî dîr, hevkarîya hêz û kesên welatparêz mimkin e û ev bi qazancî milletê kurd e.

ARMANÇ: *Tiştêki ku me ne pirsibe û hun bixwazin bêjin heye?*

QASIMLÛ: Di bersiva pirsên wê de min tabloyeke giştiya rewşa Kurdistanê İranê pêşkêş kir. Ez dixwazim, ica bi ica we, bi çend gotina ehemiyeta şerê gelê Kurdistanê İranê jibo hemî milletê kurd bejin: Ji ber kêmasiya peywendîyan, jîber kêmasiya imkanên, me yên enformasyonê, xwişk û brayên me yên derveyî

Kurdîstana Îranê ye. Divê ku hemû imkan bên seferber
kerin jî bo serketina şerê gelê Kurdîstana Îranê, jî
bir mekin: iro hêviya azadiya gelê kurd li Kurdîsta-
na Îranê ye.

www.arsivakurdi.org

ÖNSÖZ

İran Kurdistan Demokrat partisi GENEL SEKRETERİ A. Qasımlu, 1981 yılının Şubat ayında bir sürü Avrupa ülkelerini gezdi. Bu gezisinde, birçok siyasi örgüt ve kişilere, İran Kurdistanında verilmekte olan savaşımı anlattı. İran Kurdistanında sürdürülen bu haklı kavgaya, Avrupa da bir kamuoyu yaratmaya çalıştı.

Biz, DEVRİMCİ DEMOKRATLAR, ARMANC adına kendisiyle bir görüşme yaptık. Bu görüşmede, İran Kurdistanındaki mücadelenin vardığı boyutları ve sorunlarını bize aktardı.

Ayrıca, kendisi bizden eğer, olanaklarımız elveri yorsa bu görüşmeyi bir kaç dilden yayınlamamızı diledi. Biz bu dileği yerine getirmek, İran Kurdistanında verilen mücadelenin bilinmiyen yönlerini okuyucularımıza sunmak üzere, yapılan bu roportajı Kürtçe ve Türkçe olarak yayınlıyoruz.

ARMANC

ARMANC: İran Kürdistanında bugün kürt halkının durumu nasıldır ve savaşım hangi aşamadadır.?

QASIMLU: İran kürdistanında kürt halkının siyasal ve askersel durumu bugün eskisine nazaran kat kat üstün ve güçlüdür.

1979'un ilk yaz ve güz savaşında eksiklerimiz çoktu. Özellikle savaş deneyimlerimiz çok azdı. Örgütlenme ve düzen yönünde de eksiklerimiz oldukça fazlaydı. Biz savaşın çıkmasına karşıydık. Tahran Hükümeti kürt hareketine karşı cihad açtı ve bir gün önce kürt halkını ezmek için Kürdistanın üzerine yürüdü. Bizim için karşı koymaktan başka bir seçenek kalmamıştı. Biz, Bu saldırıya karşı kendimizi koruduk ve saldırıyı püskürtmeye çalıştık. Saldırıdan 3 ay sonra, biz İran asker ve mucahitlerinin saldırılarını durdurduk. Tahran mecbur kaldı ve görüşmeleri önerdi.

Görüşmeler olumlu ve başarılı geçmedi. Bir kaç ay içerisinde resmi delagasyonlar, yarı resmi delagasyonlar ve özel kişilerin Mahabad'a gelip gitmeleri birbirini izledi. Bizim otonomi projemizi benimseyip Tahrana'a dönüyorlardı. Bununla birlikte hiçbir resmi yanıt yoktu. Açıktı ki, onların amacı zaman kazanıp yeni bir saldırıya geçme planları açığa çıktı. Bir daha savaşın çıkmaması için, partimiz bütün eldeki imkanları seferber etti, yoğun çaba harcadı. Biz istemiyorduk bir daha Kürdistanın kent ve köyleri yıkılsın ve yakılsın. Yoksul Kürt halkının bombalarla öldürülmesini istemiyorduk. Tahran Hükümeti en sonunda "Sizin demokratik ve otonomi istemlerinizi kabul etmiyoruz. Biz, Kürt temsilcileriyle artık görüşmeleri kestik. Tek çıkar yolunuz silahlarınızı bırakın ve bize teslim olun." cevabını verdiler.

Mart 1980 tarihinde Tahran kuvvetleri yeniden sa-

vaşı başlattılar. Sanandac, Marivan, Saqez ve Banê kentlerini bombaladılar ve yerle bir ettiler. Yalnız Sa-nandaj'da yaklaşık 3.000 kişi kürt öldürüldü. Bu ikinci savaş hala bütün İran Kürdistanında devam ediyor. Bu savaşta 30.000 İran askeri 40.000 den fazla islam mucahidi (pastar) aralıksız fantomlarla helikopterlerle Kürdistanı bombalıyorlar. Kürt halkına karşı amansız bir savaşı sürdürüyorlar.

Halkımız özveriyle birlik içinde kahramanca, yiğitçe, güçlü ve inançlı bir şekilde savunmasını yapıyor. Merkezi hükümetin saldırgan güçleri bir kaç büyük ilin dışında hiçbir hareket etme güçleri yoktur, yerinden kıbırdanamıyorlar. Bugün Kürdistan baştan başa kahraman peşmergelerin (öncü savaşçı) kontrolundadır. Bir kaç büyük ilin dışında, dağlar, köyler 4 büyük il, (Bokan, Şino, Nosûd ve Noçe) anayolları peşmergelerin kontrolündedir. 100.000 km² Kürdistan toprağı bugün kurtarılmış durumdadır. Bugün partinin 12.000 silahlı savaşçısı ve 50.000 silahlı köylü kurtarılmış Kürdistanı koruyorlar.

ARMANÇ: Savaş iki yıldır sürüyor, bu iki yıllık savaş süresi içinde Kürdistan'da ve İranda herhangi bir durum değişikliği oldu mu? Parti ne istiyor, merkezi hükümetin negibi önerileri var acaba?

QASIMLÜ: Bu çetin savaşta biz, hayli başarılı deneyimler elde ettik. Bugün halkımızın askersel örgütlenme, kordinasyon durumu eskiye nazaran çok ilerdedir. Gün be gün her alanda yeni aşamalar kaydediyor. Siyasi yönde de halkın birliği ve örgütlenme düzeyi çok gelişme kaydetmiştir. Şimdi İranlı Kürtlerin %95 inançlı ve özverili bir şekilde demokrasi ve otonomi savaşımını destekliyor ve bunun için savaşıyor. Bunun en somut açık örneği geçen yılki meclis seçimlerinde Kürdistan halkı oylarının % 80 partimize kurulandı. Halkın birliği ve halkın dayanışması bizim Tahran rejimine karşı, savaşta kullandığımız en güçlü silahtır.

Bugün özgür Kürdistan, bütün İran'ın demokrasi kalesidir. Bizim savaşımız sürdükçe, biz direndikçe, Aya tullahların gerici rejimleri İran halklarını diktatörlük zincirine vuramaz. İran halkları hergün biraz daha bunun bilincine varıyorlar. Bu nedenledir ki günbe gün bizim yoldaşlarımız ve sempatanlarımız

İran halkları içinde, ilerici ve demokrasi güçleri içinde fazlalaşılıyor. Örneğin İran halkı Mucahitleri örgütü, ki İran'da en büyük siyasi örgüttür. Açıkta, açığa haklı savaşımızı destekliyor, onlar savaşımızın dostu ve destekliyecisidirler. Bunun dışında bir çok ilerici, örgüt ve kişiler de bizi desteklemektedir. Bu durum İran şartlarında büyük bir değişiklik ve ilerlemedir.

Bizim, istemlerimize değinmek istiyorum. Bizim temel istemimiz İran için demokrasidir; Siyasi özgürlüklerin tanınması, kişisel özgürlükler, basın özgürlüğü, inanç özgürlüğü, sendika ve toplantı özgürlüğü. Biz Kürdistan içinde otonomi istiyoruz. Bizim istediğimiz otonomi biçiminin içeriği şunları kapsıyor;

1-4 Kürt vilayetinin otonom bir Kürdistan çerçevesinde birleştirilmesi.

2-Fars dilinin bütün İran'da resmi dil olarak kullanılması gibi, Kürt dilinin de otonom Kürdistan'da resmi dil olarak tanınması.

3-Kürdistan meclisinin ya da, bütün Kürdistan şurasının seçimi. Bu meclis otonom bir hükümet kurmalı, bu hükümetin görevi içişleri düzenlemek ve yürütme yetkisine sahip olmalı. Dışişleri (diplomasi) ulusal savunma, sınırları, koruma gümrük, merkezi banka işlemleri gibi yetkiler merkezi hükümetin yönetim ve denetiminde olmalı.

4-Kürdistanda ki, jandarma, polis ve mücahit (pasdar) geri çekilmeli, iç güvenliği peşmergeler korumalı.

Merkezi hükümet silahları bırakmaktan ve kendilerine teslim olmaktan başka öneri getirmiyorlar. Fakat devrim şartlarında durum çabuk değişiyor. Karşı savaş sürdüren hükümet, savaş sonuna kadar götüremeyecektir.

ARMANC: Kimi örgüt ve kişiler İran'daki yönetimin ilerici ve anti-emperyalist olduğu tezini savunarak, kürtlerin de bu ilerici ve anti-emperyalist hükümete karşı savaştıklarını ileri sürüyorlar. Partiniz bu konudaki görüşü nedir.?

QASIMLU: Herşeyden evvel bilinmelidir ki, bu hükümet iki yıl içerisinde İran halkının devrim kazanımlarını ortadan kaldırdı, tasfiye etti. Bugün İran'da demokrasiden bir eser kalmamıştır. Yalnız açık bir parti vardır. Bu da Ayatullahların, Cumhuriyetçi İsl-

lan partisidir. Bütün ilerici demokrat ve anti-emperyalist güçler yeniden zorunlu olarak, gizliliğe ille gal çalışmaya yönelmişlerdir. Merkezi hükümet 35 yıllık illegal koşullarında emperyalizme karşı savaşmış partimize karşı yalnız savaşmıyor. Bir çok diğer anti-emperyalist güçlere karşıda savaşmıyor. Halk mucahitleri gibi güçlere de saldırıyor. Militanlarını, zindanlara atıyor, onları öldürüyor. Şimdi yaklaşık 1.500 kişi mucahit arkadaşlarımız Ayatullahların zindanlarında. Bir süre önce bazı fedayilerle birlik te öldürdüler.

Bugün tek yasal olarak çıkabilen muhalefet gazetesini, Beni Sadır'ın gazetesidir. Bütün diğer muhalefet gazeteleri yasaklanmıştır. Şah diktatörlüğü devrinde ki var olan bazı kişisel özgürlükler bugün ortada kaldırılmıştır. Müzik, sinema, tiyatro, alkol yasaklanmıştır. Kadınlar istedikleri gibi giyinemiyorlar. Üni versiteler kapalıdır. Kürdistan'da bile bütün okullar kapalıdır. Pahalılık, işsizlik ve enflasyon emekçilerin durumu, işçi ve köylülerin durumlarını gittikçe kötüleştiriyor. Boş vaadlerden başka, bugüne kadar hiç birşey emekçilere verilmemiştir. Ne zaman işçiler haklarını almak için küçük çapta bir greve girdiklerinde ya da eylem koyduklarında, imamlar hemen onları Amerika emperyalizminin, komünizmin, siyonizmin ve Irak hükümetinin adamı olmakla itham ediyor. Yöneticilerini yakalıyor.

Bir ay önce Tahran'da 50.000 kadar insan işsizlik ve pahalılığı protesto etmek için yürümek istediler. İslam mucahitleri ve Hizbullahlar kitleye saldırdılar. Bir kaç kişiyi öldürdüler. 60-70 kişi de yaralandı. Demokrasiyi tasfiye eden, anti-emperyalist güçleri ezmek ve ortadan kaldırmak isteyen, emekçilerin en doğal haklarını tanımayan bir yönetim ne biçim anti-emperyalist bir yönetimdir.? Hangi akıl ve mantıkla göre bu yönetim ilericidir.? Bugün İran'da TUDEH yöneticileri ve Fedayilerin 4 kanadından biri dışında, hiç kimse bu yönetimi anti-emperyalist kabul etmiyor. Zaten bu iki grubun gücü ve etkileri de çok azdır, yok sayılacak kadardırlar.

Doğrusu, bu rejim şii olmayan herşeye karşıdır. Komünizme karşıdır. Amerika ve Avrupaya karşıdır, demokrasiyeye karşıdır, sunni müslümanlara karşıdır. Hatta ilerici şiiilere (örneğin dindar mucahitler) de karşı-

dır.Gerici imam ve Ayatullahlar 20.yüzyılın İrani'na Şah Abbas çağındaki şii ideolojisini yerleştirmek istiyorlar.Bu gerici rejim anti-komünist olduğundan hergün Amerika emperyalizmine yanaşacaktır.İran' da çok sayıda kişi bildiği gibi Avrupa'da da Der Spiegel ve Nouvel,Observateur dergilerinin yazdıkları gibi bir kaç aydır Tahran İsrail'den ve güney Kore'den silah satın alıyor.Bu henüz başlangıçtır!

ARMANC:Partiniz Irak ve İran arasındaki savaşı nasıl değerlendiriyor,bunu bize açıklarmısınız.?

QASIMLU:Bize,göre bu savaş İran ve Irak'ın zararı nadır.Savaşın başlamasından bir kaç gün sonra biz Kürdistan radyosundan merkezi hükümete önerimizi yayınladık;Bizde İranlılar gibi Irak'ın saldırılarına karşı,İran sınırlarını ve İran'ın bağımsızlığını korumak için savaşmaya hazırız.Yalnız Merkezi hükümet askeri ve mucahitlerini Kürdistan'dan çekip otonomi istemimizi kabul etmesi koşuluyla buna hazırız.Merkezi hükümetin cevabı ise Kürdistan'da savaşın artırılması idi.Anlaşma ve ateşkes önerimiz de reddettiler.Hemen durum anlaşıldı,İran hükümeti "milli birlik" atmosferinden yararlanmak istiyordu ve bununla Kürt hareketini ezmek istiyordu.Tahran için Kürt halkına karşı savaş,İrak hükümetine karşı savaştan daha önemlidir.Kürt cephesindeki İran askerleri,İrak cephesindekinden daha fazladır.

Bizim için Kürt halkının çıkarları herşeyden üstündür.Biz İranın bağımsızlığı için herşeye hazırız fakat Ayatullahların gerici rejimini savunmaya mecbur değiliz.Biz sonuna kadar kurtarılmış Kürdistanı koruyacağız.Biz İran askerlerinin Kürdistan'a girmelerinibırakmıyacağız.Bir Iraklı'nında Kürdistana ayak basmasına müsaade etmeyiz.

Biz,ulusumuz tarihinden dersler ve deneyimler çıkarmalıyız.Yüz yıllarca Kürt halkı İslamiyet için , halifelik ve şeriat için,yabancıların amaçları ve çıkarları için savaşmış,ölmüştür.Şimdi biz yalnız ve yalnız Kürt halkının kurtuluşu için ölüme gide - riz.Bunun dışında hiç kimse için savaş mayız, ölüme gitmeyiz.

ARMANC:Bazı çevreler"İ-KDP'nin Irak hükümetinden yardım alıyor",bu söylentilere karşın partinin cevabı nedir.?Bu konuda bir açıklamada bulunurmusunuz.?

QASIMLU:O,çevrelerden haberdarım.Onlar utanmazca

bugüne kadar fitne, yalan ve ikiyüzlülükle tavırlarını heyasızca sürdürüyorlar. Gene bununla birlikte partimizin dış yardım, politika ilkelerini açıklamak istiyorum. Her şeyden evvel biz savaş ve mücadelede Kürt halkının yardımına desteğine inanıyoruz, itimat ediyoruz. Halkımızın destek ve dayanışması sayesinde ve kahraman savaşçı peşmergelerin sayesinde bizim ne yiyeceğe, ne de gerilla silahlarına (tüfek ve keleşinkof) ihtiyaçlarımız yoktur. Tarımsal yönde Kürdistan kendi ihtiyaçlarını karşılayabiliyor. Parasal yönden bazan ihtiyaçlarımız oluyor. Onunda çaresi var. Peşmergeler İran bankalarını soyuyorlar. Bir kaç ay önce bizim peşmergeler Mahabat bankasından 70 milyon tamen (8 milyon dolar) aldılar. Silaha gelince, bugüne kadar biz Mahabat, Nosud ve sardaşt kışlalarnı bastık ve bu kışlalardan bir kaç yılın silah ihtiyaçlarını karşılayacak kadar silah elde etmişiz. Bizim ihtiyacımız helikopter ve fantom uçaklarına karşı kullanan büyük ve ağır silahlara vardır.

Bütün ulusal kurtuluş hareketleri dışardan yardım almak mecburiyetindedirler ve de alıyorlar. Örneğin, Filistin'li dostlarımız bir çok ülkelerden, hatta çok gerici ülkelerden bile yardım alıyorlar. Suudi Arabistan'dan yardım alıyorlar. Bu meşru bir şeydir. İran devleti İsrail'den aldığı silah yardımını bize karşı savaşta kullanıyor. Bizde dışardan aldığımız yardımlarla kendimizi savunursak, bu meşrudur.

Biz, bu yardımlar iki şartla kabul ediyoruz;

1-Yardımlar siyasi şartlar taşımayacak, bağımlılık koşulu olmayacak. İstedığımız an yardıma hayır diyebilelim. Bu yardım olmadan da kurtuluş savaşımızı sürdürebilelim ki bağımsızlığımızdan hiç taviz vermeden savaş sürdürürebilme gücümüz olsun.

2-Alacağımız bu yardımlar diğer Kürdistan parçalarındaki Kürtlerin çıkarlarına karşı engel olmamalı, hatta diğer ülkelerdeki ilerici güçlerin çıkarlarına karşı olmamalıdır. Eğer bir gün gelirse bu şartlarımızı kabul eden bir devlet çıkar, bize yardım etmek isterse, bizim de bu yardıma evet dememiz en doğal hakkımızdır. Bugüne kadar hiçbir devlet bize, eylem ve uygulamada şartsız bir öneri getirmemiştir. Partimizde hiçbir devletten yardım almamıştır.

ARMANC: Bize İKDP'ni tanıttirmısınız? Partinin yalnız Kürdistan ve İran'la ilgili görüşünü değil, aynı

zamanda dünya sorunlarıyla ilgili görüşünü açıklarmısınız?

QASIMLU: Partimiz ulusal demokratik bir partidir. İran Kürdistan'ı işçilerinin, köylülerinin ve devrimci entellektüellerin partisidir. Biz demokratik bir İran ve 6 milyonluk İran Kürtlerinin ulusal haklarının alınması için savaşıyoruz. Biz sol ve ilerici bir partiyiz. Biz İran'da ve Ortadoğu'da demokrat ve ilerici güçleri kendimize dost biliriz. Biz diğer Kürdistan parçalarındaki Kürt halkının kurtuluş savaşının destekçisiyiz. Fakat hiçbir şekilde onların işçilerine karışmak istemiyoruz. Şüphesiz bizim istemimiz şudur ki diğer parçalarda yaşayan Kürt halkının ilerici bir cephe içinde siyasi bir birlik oluşturmalarıdır. Biz bunun için tüm zorunlu olan yardımı yapmaya hazırız. Dünya sorunlarında biz demokrat ve ilerici güçleri, işçi hareketlerini, ezilen halkların kurtuluş hareketlerini, ve sosyalist ülkeleri kendimize stratejik dost biliriz.

ARMANC: İKDP'nin 4. Kongresinde ne gibi bir değişiklik oldu?

QASIMLU: 4. Kongrenin parti tarihinde önemli yeri vardır. 4. Kongre yeni bir dönemeçtir. 33 yıllık illegal ve yeraltı çalışmalarından sonra ilk kez biz, özgür Kürdistan toprakları üstünde açık bir şekilde Kongreyi toplayabildik, mücadelemizin bütün sorunlarını açık bir şekilde tartışabildik.

Kongreye 30.000 parti üyelerinin temsilcileri katıldı. Parti kongresine İran ilerici güçlerinden, Avrupa'dan, sosyalist ve komünist partilerinden başarı mesajları geldi. Bu demokratik kongrenin, yıllarca diktatörlük dönemi yaşamış İran'da yapılması bütün dünya ilericileri için de önem taşır. İran devriminden sonra açık bir şekilde kongresini toplayabilmiş açık bir şekilde demokratik yöntemlerle sorumlularını ve yöneticilerini yenilemiş tek partidir, İKDP.

Bu olgu ne kadar içtenlikle, derin saygılarla demokrasiye bağlı olduğumuzun bir göstergesidir. İran devriminden önce, partimizin üyeleri bir kaç devrimci militandan oluşan bir partiydi. Devrimden sonra değişen yeni politikamızın doğru, ilerici, demokratik ve esnek ilkelerinden dolayı bir seferde, erkek kadın, kız ve genç onbinlerce kişi partiye üye olmak istedi. Eğer biz herkesi alsaydık bugün en az 200.000

üyemiz olurdu. Elimizden geldiği kadar militan kadroları seçiyoruz. Bir yıl önce 30.000 üyemiz vardı. Şimdi üye sayısı çok daha fazladır. Parti yeni üyelerin istem ve ihtiyaçlarını karşılamak, onlara yer vermek, erleştirmek, üyeleri yetiştirmek, geliştirmek, tarihi görevini kavratmak, İran'ın yeni şartlarını inceleyip tartışabilmek, yolunu taktiklerini tesbit etmek, kongremizin başlıca amaçları oldu.

Kongrede TUDEH'e yakın olan bir kaç kişi, TUDEH - merkez çizgisini savundular. Bu çizgiyi bizim partiye de benimsetmek istediler. Kongrede yapılan oylamalarda bu kişiler yöneticilik için delegelerden oy almadılar. Bu "açık TUDEH'liler" İKDP'nin yönetimine seçilemediler.

Kongreden birkaç ay sonra TUDEH yöneticileri bizim merkez komitesinden 6 kişiyi bazı özel metodlarla, boş vaad ve yalanlarla provakasyona teşvik etti. Kürdistan kentleri merkezi hükümet tarafından bombalandığı sırada bu kişiler "merkezi hükümete karşı savaşmak, silahlı savunma yapmak devrime karşıdır, bu emperyalizmin ve Irak hükümetinin yararınadır", şeklinde beyanlarda bulundular. Onların hesapları yanlış çıktı, Kürt halkından tecrit oldular. Korkudan Tahran'a kaçtılar. Orda da TUDEH'in vaadleri boş ve yalan çıktı. Hükümet onları ne otonomi hakkı tanıdı, ne de onlara değer verdi. Hatta onların iki sempati-zanı Mahabat'ta öldürüldü.

Bugün Kürdistan'da "6 kişilik gurubun" hiçbir gücü yoktur. Başlangıçtaki arkadaşları ve sempati-zanları birer birer dönüyorlar, yanlışlıklarını kabul ediyorlar. Tekrar Kürt halkının özgürlük savaşındaki yerlerini almak istiyorlar, şimdiye kadar pişman olanlara biz, esnek ve demokratik bir anlayışla kapıları açık bıraktık. Biz biliyoruz ki Xenî Billuryan gibi bazı kişiler yıllarca inancı için, Kürt halkının özgürlüğü için hapislerde yatmış fakat bilgisizliği nedeniyle ve TUDEH'in tahrikleriyle trajedik bir duruma düşmüştür.

Yönetim organlarının "merkez komitesi, polit büro danışma komitesi, denetleme" 4. kongrede seçilmeleriyle partimizin askeri ve siyasi işlerini örgütlü ve düzenli bir şekilde yürütüyor. Şimdi de biz var gücümüzle ağırlığımızı özgür Kürdistan'ın kent ve köylerinde kurulacak devrimci bir yönetime veriyoruz. U -

mat ediyoruz ki yaza kadar bütün Kürdistan köyle -
rinde halk şuraları seçilecek.Bu seçilecek halk şu
ralarıyla köylüler artık kendi köylerini partinin
müdahalesi olmadan yönetecekler.Daha sonraları ma -
halli şuraların,ilçe şuraları ve il şuralarının se
çimleri yapılacak.Amacımız en sonunda Kürdistan ge
nel şuralarının toplanmasıdır.Bu genel şura yıl so
nundan evel kurulacak.Bütün Kürdistan'ın işlerini
yönetimini bu şura yönetecektir.Partinin bir an ön
ce bu yönetim yükümlülüğünden kurtulması zorunlu
dur.Partinin görevi halkı politik yönde örgütlemek,
eğitmek ve politik öncülük görevini yürütmektir.Biz
şimdiden askeri ve siyasi işleri birbirinden ayır -
mış durumdayız.Yönetim işlerinin de siyasi işlerden
ayrılması kaçınılmaz bir zorunluluktur.Gerçek demok
rasi anlayışı Kürt halkına benimsetmek,kararındayız
ve yerleştirmek lazım.O zaman Kürt halkı gücüne gü
venecek,bilincine inanacak kendi kendini yönetme an
layışını kavrayacak ve ilerliyecektir.

*ARMANCI:İKDP'sinin dışındaki siyasi güçlerin,Kür -
distan'daki durumları nasıl,sizin onlarla ilişkile
riniz nedir?*

QASIMLÜ:Geçen sonbahara kadar bizim dışımızda Kür
distan da iki siyasi güç daha var idi:KOMELA ve
HALK FEDAİLERİ.Bilindiği gibi Fedeiler dörde bölün
mesinden sonra,güçlerini bir hayli kabettiler.Onla
rın Kürdistan'daki yöneticileri Fars ya da Azeri id
diler.Kürdistan'ı terk ettiler.Onlar şöyle dediler:
"Biz anti emperyalist hükümete karşı savaşıyoruz. "
Bir yıl önce aynı şahıslar Humeyninin"gerici rejim
ini"yıkmak istiyorlardı.Bizi pasiflikle,reformcu
lukla suçluyorlardı.Fedailerin peşmergeleri"savaşçı
ları"hemen hemen hepsi silahlarıyla birlikte bizim
peşmergelere katıldılar.Şimdi bizim dışımızda Kür
distan da yalnız Komela kalmış fakat onların gücü
de çok azalmıştır.Onların Sanandac'da yaptıkları ha
talar,siyasi ve bilimsel bir programdan yoksun o
luşlarından kaynaklanıyordu.Bu nedenle gün be gün
güçlerini kaybediyorlar.Halen halkın %3 ya da % 5 i
onları desteklemesi olağandır.Komela'nın bir kaç
yüz peşmergeleri var ve bu peşmergeler merkezi hükü
mate"İran hükümetine"karşı savaşıyorlar.Bizim için
de önemli nokta budur ve bundan dolayı onları Kür
distan'lı dost güç olarak kabul ediyoruz.Onlar ma -

şallah bize karşı her zaman şöyle söylerler ve yazarlar: Biz keskin devrimci değilmiz, burjuvazi mişiz vb... Fakat bu önemli değil. Hemen hemen onlara cevap da vermiyoruz. Bizim boş polemiklere zamanımız yoktur ve buna gerek de duymayız. Halkımız bilinçli ve uyanıktır. Gözleriyle uygulamalarımızı, yaptıklarımızı görüyor ve politikamızı destekliyor.

Açık ve gerçek olan şudur ki, iki örgütün ideolojileri ayrı olduğu zaman onların arasında ki iş ve güç birliği ilişkilerini sağlamak kolay değildir. İş birliğinin önünde ki bu engel ve güçlükler rağmen zalim merezi hükümete karşı anlaşma zorunludur. Tanklara, toplara, fantomlara karşı birleşmek gereklidir. Kürt halkının savunulması, Kürt halkının özgürlüğü için işbirliği kaçınılmaz acil görevlerimiz arasındadır.

Bizim ve Komela'nın dışında Şeyh İzzetin gibi demokrat ve yurtsever kişiler de vardır. Bir kaç ay öncisine kadar Fedai ve Komela'nın sloganı "Rehberimiz Şeyh İzzetin'dir" idi. Biz ise ilk günden itibaren kişisel öncü tanımiyoruz, Kürt halkı için tek öncü tanıyoruz: O da partidir. Fakat biz önceden de diyorduk ki, biz Şeyh İzzetin'i dini ve siyasi bir kişi olarak kabul ediyoruz. Bugün de aynı şeyi söylüyoruz. Fedailer için Şeyh İzzetin devrim düşmanı olmuştur. İnanıyorum ki, Şeyh İzzetin partimizin doğru çizgisini kavrayarak, görerek bugün İKDP'ne çok yakındır. İlişkilerimiz onunla çok olumlu bur şekilde sürüyor. Çıkardığımız deneyimler neticesinde, demokratik ve esnek bir politikaya, sekterizme ve yalancı ajasyonlara kapılmadan bütün ilerici güçleri ve yurtsever kişilerin işbirliği olanaklıdır. Bu da Kürt halkının yararınadır.

ARMANC: Bizim sormadığımız ve sizinde söyleyeceğiniz birşeyler var mı?

QASIMLU: Sorularınızı cevaplandırırken ben, İran Kürdistan'ın genel durum tablosunu sundum. Sizin vasıtanızla bu kez İran kürt halk savaşının, diğer kürt halkının yararına bir açıklama yapmak istiyorum: Olanaksızlıklarımızdan, ilişkilerimizin eksikliklerinden, bilgi alış verişi yetersizliğinden yurtdışındaki kardeşlerimiz yakından İran kürt halkının durumunu izleme imkanlarını bulamıyorlar. Değişimleri, ilerlemeleri ve yenilemeleri zamanında izleme olanakları yok

tur.Halkımızın düşmanları ve bazı kişiler kendi özel dar ve küçük çıkarlarını ulusumuzun çıkarlarından üstün tutarak bizim adımıza,bizim hesabımıza yalan,iftira ve ithamlarda bulunmak istiyorlar.Bu gibi kürt düşmanlarının propogandalarına kanmayın.Kesinlikle inanmanızı ve bilmenizi istiyorum ki,İran Kürdistanında halkçı,ilerici ve anti-emperyalist bir kürt hareketi vardır.Bizim hareketimiz 6 milyon İran Kürtlerinin umudu,tüm İran demokratlarının,ilericilerinin,emekçilerinin ve İran'da ezilen tüm halkların umududur.

Diğer Kürdistan parçalarındaki kürt kadın ve erkek kardeşlerim,demokrasi için ve kürt halkının,haklarının alınması için,Türkiye,İrak ve Suriye devletlerine karşı mücadeleden çekinmeyin,demokrasi ve kürt halkının hakları için savaşın.Hiç unutmayınız ki , kürt halkının kaderi İran Kürdistanı'daki savaşa bağlıdır.Bugün en acil en önemli cephe,İran Kürdistanı'daki cephedir.Bütün imkanlar İran Kürdistanı'nda ki mücadelenin başarısı için kullanılmalıdır.

Unutmayınız ki,bugün kürt halkının umudu İran'daki kürt halkının özgürlüğüne bağlıdır.

ARMANC YAYINLARI

- 1- 1 Eylül dünya barış günü (Broşür Türkçe)
- 2- UDG oluşumu, gelişimi ve bir depresyon üzerine (Broşür Türkçe)
- 3- TAKVİM- 1981 (Kürtçe - İngilizce)
- 4- Solidaritet med DDKD (Broşür, İsveççe)
- 5- Solidarität mid DDKD (Broşür, Almanca)
- 6- DDKD ile dayanışma (Broşür, Türkçe)
- 7- KÜRDİSTAN broşür (İsveççe)
- 8- Hêvi - 1, 2, 3 (Kovara Kurdi ya zarokan)
- 9- I-KDP genel sekreteri A- QASIMLU ile röportaj (Broşür, Kürtçe- Türkçe)

Yukardaki yayınlar;

ARMANC adresinde temin edilebilir.

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

ARMANC

KOVARA KURDÎ LI SWÊD
KURDISH MAGAZINE IN SWEDEN

POSTGIRO: 439 33 42-3
TEL: 08-117086

BOX 5034 163 05 Spanga-SWEDEN

www.arsivakurdi.org

NAVNIŞAN-ADRES:

LOKAL:

TEL:

POSTGIRO:

BOX 5034 163 05

Tunnelgatan 14-3 tr. 08-117086

439 33 42-3

Spanga-SWEDEN

STOCKHOLM

www.arsivakurdi.org

ARMANC

KOVARA KURDI LI SWED
KURDISH MAGAZINE IN SWEDEN

POSTGËRO: 439 33 42-3
TEL.: 08-117086

BOX 5034 163 05 Spanga-SWEDEN